

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01- 07
Konu : Yazılı Soru Önergesi

05/01/2010

7/16907
GK.53

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM'nin 30.11.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-26984 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Sebahat TUNCEL' in 7/16907 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veyisel EROĞLU
Bakan

EK
Cevabi yaz (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği: _____ :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Bilgi _____ :
Başbakanlık

Söğütözü Caddesi No:14/E A Blok Kat:1, 06560 – Beştepe /ANKARA

Telefon: 0312 207 67 52

Belgegeçer: 0312 207 67 88

Seputa adresi: bilgiedinme@cevreorman.gov.tr / ANKARA Genel Ağ Adresi : <http://www.cevreorman.gov.tr>

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Hüseyin AYTAÇ/Şube Müdürü. Telefon: 312 207 67 52 Belgegeçer: 312 207 67 88

e-posta : bilgiedinme@cevreorman.gov.tr

Genel ağ sayfası : <http://www.cevreorman.gov.tr>

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEBAHAT TUNCEL'İN
7/16907 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. *Loç Vadisi'nde Köylülerin ellerinde bulunan tapu ve kamulaştırma belgelerine rağmen Ümraniye Boru Şirketinin inşaatına devam etmesi hukuksuzluk oluşturmuyor mu? Şirketin inşaatı bir an önce durdurması için müdahalede bulunacak mısınız?*

SORU 1. *Çevre örgütlerinin ve köylülerin HES inşaatı bölgesine girişlerinin güvenlik amacıyla yasaklanmasının gerekçeleri nedir? Çevrecileri darp eden şirket çalışanları ve asıl olarak şirket sahipleri hakkında hukuki bir soruşturma başlatıldı mı?*

CEVAP 1,2. Sorulan hususlar Bakanlığımız görevleriyle alakalı değildir.

SORU 3. *Tüm doğa güzelliklerinin, ekolojik sistemin zarar görmesi ve kültürel mirasın yok olması pahasına HES'lerin yapılmasındaki ısrarın altında yatan neden nedir?*

CEVAP 3. Yenilenebilir enerji kaynaklarından olan HES'lerin zararları bulunmamakla birlikte; çevre ile uyumlu, temiz güvenilir, pik ihtiyaçları kolayca karşılayan, işletme maliyeti düşük, enerji arz güvenliği, asgari emisyon ve asgari kirlilik, akarsularla oluşan erozyonun önlenmesi, yerinde enerji üretimi ile hat kayıpları en aza indirildiği ve elektrik enerjisi kırsal kesimlere daha kolay ve kesintisiz ulaştırılmakta olan bir kaynak olup, HES tesislerinin inşaatları sırasında çevreye olan etkileri, Valilikler bünyesinde kurulan komisyonlarca denetlenmekte olup, çevreye olumsuz bir etkisi görüldüğünde ÇED Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde işlem yapılmaktadır.

Ayrıca, il çevre ve orman müdürlükleri koordinasyonunda, DSİ Bölge Müdürlükleri ve Orman Bölge Müdürlüklerinden oluşturulan gruplar, izleme-kontrol çalışmalarını yoğun olarak sürdürülmektedir.

Ülkemizde 2008 yılında kullanılan elektriğin; %82'si termik (%48,6 doğalgaz, %26,2 kömür ve %7 diğer) %17'si hidrolik ve geriye kalan %1'i ise jeotermal ve rüzgârdan sağlanmıştır. Kullanılan kaynaklardan görüleceği üzere elektrik enerjisinin %82'sinin yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilmediği, yarısından fazlasının ithal kaynaklı olduğu görülmektedir.

Diğer taraftan, EÜAŞ Genel Müdürlüğü tarafından yapılan düşük projeksiyona göre 2020 yılı için kurulu gücümüzün 80.000 MW, yüksek projeksiyona göre 100.000 MW'a çıkartılması gerekmektedir. Buna göre; bugün için yaklaşık 40.000 MW olan elektrik enerji kapasitesine önümüzdeki 10 yılda 40.000 MW, her yıl ortalama 3.500 ila 4.000 MW kapasiteli ilave elektrik üretim tesislerinin yatırımlarını gerektirmektedir.

Öte yandan; Ülke olarak enerjiye yatırım yapmak zorunluluğumuz bulunmaktadır. Ekonomik açıdan üretim maliyetlerini düşürmek, enerji arz güvenliği ve ülke politikaları açısından dışa bağımlılığımızı azaltabilmek için toplam enerji üretimi içerisinde yerli enerji kaynaklarının payını artırmak, maliyetleri düşürmek için yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretimi geliştirmek durumundayız.

Bu hususlar yönüyle bakıldığında enerji kaynakları içerisinde bugün için en avantajlı olan ve yenilenebilir enerji kaynakları içerisinde teknik ve ekonomik açıdan yapılabilir potansiyeli en yüksek olan yerli, temiz ve çevreci olan hidroelektrik potansiyelinin bugün için yaklaşık %35 olan gerçekleşme oranını, %100 oranında gerçekleştirmek zorundayız.

Hidroelektrik enerji üretim tesisleri, DSI Genel Müdürlüğümüz tarafından belirlenecek menba ve mansap projelerindeki su kullanımı paternine göre işletilecek, şirket enerji üretiminde kullandığı suyun kalitesini bozmayacak, insan, hayvan ve bitki hayatı ile normal gelişimi etkileyecek kimyasal maddelerle kirletmeden tabii yatağına bırakacaktır.

Şirketlerin, dere yatağının su alma yapısı mansabında doğal hayatın idamesini sağlayacak ve bu kesimdeki kadim su haklarını karşılayacak miktardaki suyu yatağa bırakması gerektiği projeyi geliştirecek Şirket ile yapılan “Su Kullanım Anlaşması”nda açıkça yer almaktadır.

Öyle ki; belirlenecek can suyu ve kadim su haklarının (sulamalar ve değirmenler vs.) işletme çalışmalarında dikkate alınması gerektiği Şirketlere henüz fizibilite raporlarını hazırlamadan önce bildirilmektedir. Ayrıca yapılan değişikliklerle, 0,5 MW-25 MW arasındaki tüm projelerden ÇED Tanıtım Dosyası hazırlaması istenilmektedir. Su miktarının azaldığı kurak dönemlerde yukarıda bahsedilen can suyu ve su hakları ayrıldıktan sonra kalan su, enerji üretimine yetmezse enerji üretime ara verilecektir.

Gerek Kuruluşumuz, gerekse tüzel kişiler tarafından geliştirilecek her proje için, havzanın doğal güzelliklerinin, tarihi eserlerinin ve ekosisteminin korunmasıyla alakalı, kapsamlı ÇED çalışmaları yapılmaktadır. Çalışmalar yapıldıkça yöre halkı ve sivil toplum kuruluşları bilgilendirilerek ve onların görüşleri doğrultusunda çalışmalar neticelendirilmektedir. Öte yandan yapılacak olan tesislerin inşaat ve işletme dönemlerinde yöre ekonomisine önemli oranda katkı ve istihdam sağlayacak olması da göz önünde bulundurulmalıdır.

SORU 4. *Tüm kamuoyunun tepkilerine rağmen çevreye büyük zararları olan HES’lerin yapımı yerine rüzgâr, güneş gibi doğaya dost potansiyellerin kullanımını yaygınlaştıracak bir projeniz var mıdır? Varsa, ne zaman faaliyete geçirmeyi düşünüyorsunuz?*

CEVAP 4. Hidroelektrik potansiyeli dışında olan diğer yenilenebilir enerji kaynaklarından rüzgâr, güneş gibi alternatif enerji kaynaklarımızın enerji üretimi maksatlı değerlendirilmesine ilişkin hususlar; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

